

INSTRUCTIE VOOR HET INVOEREN VAN HET BEVOLKINGSREGISTER GEMEENTE JUTPHAAS (1850-1910)

Versie 13-10-2025

Wat fijn dat je meehelpt met het ontsluiten van deze belangrijke basisadministratie van de gemeente Jutphaas. De bevolkingsregisters over de periode 1850-1910 betreffen een periode dat Jutphaas nog een zelfstandige gemeente was. In 1971 ging Jutphaas samen met de gemeente Vreeswijk op in de nieuwe gemeente Nieuwegein. In 1954 was al een deel van Jutphaas door de gemeente Utrecht geannexeerd.

Met het invoeren van al deze namen voegen we straks weer vele nieuwe persoonsnamen aan de personendatabase op www.hetutrechtsarchief.nl toe.

Over het project

De gemeente Jutphaas registreerde haar inwoners over de periode 1850-1910 in een bevolkingsregister. In de oudste bevolkingsregisters vindt men een opsomming van bewoners per adres (vaak een wijk en nog geen straat). Later ging men over op een registratie op de achternaam van de hoofdbewoner. Ook het inwonend personeel werd vaak vermeld.

Hieronder vind je aanwijzingen en voorbeelden die je op weg helpen met invoeren. Kom je er niet uit, gebruik dan het veld **opmerkingen**. Je melding komt direct in onze mailbox terecht, waarna we contact met je opnemen en je met alle plezier verder helpen.

We voeren per bewoner de volgende velden in:

* = *verplicht veld*

Veld 1 = Volgnummer

Veld 2 = Achternaam bewoner *

Veld 3 = Tussenvoegsel (staat in de kolom naam op de scan)

Veld 4 = Voornamen *

Veld 5 = Geslacht

Veld 6 = Betrekking tot gezinshoofd

Veld 7 = Geboortedatum *

Veld 8 = Geboorteplaats *

Veld 9 = Burgerlijke staat

Veld 10 = Beroep

Hoe werkt het invoeren?

Algemeen

- Bekijk de scan altijd tot onderaan, om er zeker van te zijn dat de gegevens van alle vermelde bewoners zijn ingevoerd.
- Voor iedere bewoner maak je met het plusje de bijbehorende invoervelden aan.
- Tel als je begint met een nieuwe scan eerst het aantal bewoners en maak dan even zo veel invoervelden aan (met behulp van het plusje) en ga dan pas invoeren. Zo voorkom je dat je bewoners vergeet in te voeren.
- Gebruik de button **taak opslaan** pas aan het eind, als je alle bewoners hebt ingevoerd. Dus niet per bewoner deze button gebruiken, want daarmee sluit je de scan af. Pas na de laatste bewoner klik je op **taak opslaan**. Dan krijg je daarna ook een nieuwe scan gepresenteerd.
- Alleen de velden voornaam, achternaam, geboortedatum en geboorteplaats zijn **verplichte velden** (aangeduid met een *). Indien gegevens voor een verplicht veld ontbreken of onleesbaar zijn, voer je een @ in. Ontbreekt een datum dan voer je @@- @@-@@@@ in.
- Doorgestreepte gegevens worden gewoon ingevoerd. Dit betreft vaak gegevens van bewoners die vertrokken zijn.
- Als er gegevens zijn doorgestreept en daarna verbeterd, voer je alleen de nieuwe gegevens in en negeer je het doorgestreepte.
- Diakritische tekens (zoals é, ë, ö) en hoofdletters worden overgenomen zoals vermeld op de scan, ook als deze in strijd zijn met huidige schrijfwijze.
- Als een persoon meer dan eens op een scan voorkomt, wordt deze ook meerdere keren ingevoerd. Dit zijn bewoners die vertrokken zijn en weer terugkeerden.
- Typ een ij voor y, behalve wanneer het onbetwist een y moet zijn (b.v. hypotheek of Lyon).
- Wanneer je twijfelt over een naam kun je ook een ? plaatsen vóór de betreffende naam. Stel: je leest de achternaam Weisweiler, maar twijfelt toch een beetje, dan voer je in: ?Weisweiler . De controleur ziet zo sneller wat nog even extra aandacht verdient.
- Neem alles letterlijk over. Oude/verouderde schrijfwijzen worden overgenomen zoals ze op de scan staan. Dit om verschillen in interpretatie zoveel mogelijk te voorkomen. Je hoeft vrijwel geen afkortingen op te lossen.
- Er zijn twee uitzonderingen op deze regel:
 - * Als er in een kolom " of *idem* staat, neem je over wat er voorgaand voluit is opgeschreven. Als het goed is herkent je browser de reeds ingevoerde naam/woord en vult hij deze zelf automatisch in.
 - * Afgekorte plaatsnamen mag je "oplossen" en voluit schrijven, als het voor de hand ligt, zoals A'dam veranderen in Amsterdam. Maar bij de geringste twijfel geldt: een afkorting letterlijk overnemen is nooit verkeerd!
- Voornaam, achternaam en plaatsnaam graag altijd invoeren met een hoofdletter aan het begin.
- **Goed om te weten:** De invoer van een scan kan tijdelijk onderbroken worden zonder dat je invoer verloren gaat. De ingevoerde data worden telkens automatisch opgeslagen. **Je invoer blijft 48 uur**

bewaard. Druk dus niet op de button taak opslaan als je halverwege een scan even pauze neemt, want dan ga je naar een volgende scan en zijn de gegevens niet compleet.

INVOERINSTRUCTIES PER VELD

Volgnummer bewoner

- Volgnummers vind je in de eerste kolom in het bevolkingsregister. Ze worden niet altijd vermeld; staan ze er niet, dan laat je het invoerveld leeg.
- Per huishouden/gezin start er vaak een nieuwe volgnummering met volgnummer 1.

Achternaam*

- In het bevolkingsregister vind je de achternaam in de kolom '**FAMILIENAAM**'. Als er sprake is van een tussenvoegsel bij een achternaam zoals bijvoorbeeld 'de Wolf' of 'van de Brink' vind je die ook in deze kolom. Voer het tussenvoegsel in een apart veld in.

- Achternamen worden standaard met een **Hoofdletter** ingevoerd.

- Bij vrouwen wordt alleen de meisjesnaam ingevoerd, ook al vormt de naam van haar (overleden) man een deel van haar achternaam. Eventuele toevoegingen als 'wed.', 'geb.' of 'echtgenote van' voeren we **niet** in.

- Anders dan titels als baron, jonkvrouw, voeren we aanduidingen als **jr** of **sr** wél in; deze nemen we *achter* de achternaam op.

- Twijfel je over een naam? Kijk dan eens of op [wiewaswie](#) of [cbgfamilienamen](#); hier vind je veel familienamen terug. Zo kun je checken of de naam die je denkt te lezen bestaat. Dit is slechts een hulpmiddel, want we vragen jullie met klem de naam uiteindelijk in te voeren zoals deze op de scan staat (ook al wijkt deze af van andere bronnen).

Tussenvoegsel

- Tussenvoegsels (zoals: van, de, d', ter, in den) staan meestal bij de achternaam; vaak erachter, maar soms ervoor. Gebruik voor het invoeren van tussenvoegsels altijd kleine letters.

- Een afgekort tussenvoegsel als v.d. of v/d of v d of vd kun je letterlijk overnemen zoals het er staat. Met of zonder puntjes? Neem het over zoals het op de scan staat.

Voornamen*

- Elke **Voornaam** voeren we standaard in met een **Hoofdletter**. Meerdere voornamen worden gescheiden door een spatie. Eventuele leestekens (komma's, punten), tussen of achter de voornamen, neem je niet over.

- Staat er geen naam, maar wel (een) voorletter(s)? Neem dan alleen de voorletter(s) over.

- Staat er helemaal geen voornaam, vul dan @ in.

- Als een voornaam op de scan verbeterd of gewijzigd is, dan neem je alleen die gewijzigde, 'nieuwe' voornaam over. Ook als de volgorde van de voornamen gewijzigd is, neem je de gewijzigde volgorde over.

- Afkortingen van voornamen mag je letterlijk overnemen. Bijvoorbeeld Wilha en Hendr aldus invoeren. Soms is een voornaam afgekort met superscript, b.v. **Joh^s**. **Dat voer je in als: Joh's.**

- Een zogenaamd **alias** voeren we in bij de voornaam. Iemand die bijv. als voornaam Richard en als achternaam Liszt heeft met de vermelding: 'eigenlijk genaamd Franz Wagner', voer je met de volgende voornaam in: *Richard eigenlijk genaamd Franz Wagner*.

- Een titel bij de voornaam (bijvoorbeeld: doctor, meester, baron, jonkvrouw), voeren we niet in.

Geslacht

- Deze vermeldingen ontbreken in de oudste registers. Dan kan je dit veld overslaan.

- Indien de kolom geslacht wel voorkomt op de scan: neem aanduiding m / v over via het uitklapmenu.

- Bij het gezinshoofd wordt soms geen geslacht vermeld, vul dit zelf in op basis van de context gegevens in het bevolkingsregister. Het zal in de meeste gevallen een man zijn.

Betrekking tot gezinshoofd

- In deze kolom worden allerlei afkortingen gebruikt voor de betrekking tot het gezinshoofd. Graag deze afkortingen letterlijk overnemen en niet uitschrijven. Dus n.v. (kan niet verwant of niet vermeld betekenen) gewoon als n.v. invoeren, enz.

Geboortedatum*

- Een geboortedatum voeren we in een vast formaat (10 posities) met cijfers in: **dd-mm-jjjj**. De datum 30 april 1899 wordt dus ingevoerd als 30-04-1899.

- Het geboortjaar is soms afgekort, waardoor het jaartal op de scan uit slechts 2 cijfers bestaat. Maar voor de invoer moet het geboortjaar worden aangevuld tot een 4-cijferig jaartal. Bekijk zelf of de context uitsluitsel geeft of het de 18e, 19e of 20e eeuw moet zijn.

- Wanneer één en dezelfde persoon meerdere keren voorkomt op de scan met verschillende geboortedata, dan voeren we die verschillende geboortedata 'gewoon' in. Dus ook hier geldt: trouw aan de scan, al zitten er aantoonbare fouten in.

- Met name in het geval van oudere bewoners wordt vaak alleen een geboortjaar vermeld.

Als een geboortedatum niet compleet is of niet goed leesbaar, dan worden @'s ingevuld op de lege plaats(en). Wanneer in de kolom Geboortedatum bijvoorbeeld '1798' staat, dan voer je in: @@-@@-1798.

- Indien van een jaartal een of meerdere getallen niet goed te ontcijferen zijn kunnen die vervangen worden door een @. Men kan dus 18@7 of @897 als jaartal invoeren. Dit geldt niet voor gedeeltelijk onleesbare dagen of maanden. Hiervoor dienen @@ ingevoerd te worden.

- Wordt er helemaal geen geboortedatum of een leeftijd in plaats van een geboortedatum vermeld, dan graag invoeren als: @@-@@-@@@

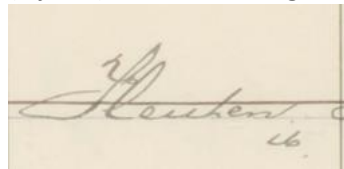
Geboorteplaats *

- Neem de geboorteplaats altijd precies zo over zoals deze op de scan vermeld staat, ook als je denkt dat de spelling misschien niet (meer) juist is. Wijzig oude spelling dus niet in de huidige spelling van een plaatsnaam.

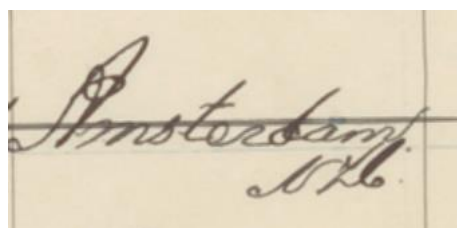
- Alleen als een geboorteplaats is afgekort, en je zeker weet hoe de naam voluit geschreven moet worden, voer je de naam voluit in. Als een plaatsnaam meerdere varianten kent, kiezen we voor de simpele versie, zoals Den Bosch i.p.v. 's-Hertogenbosch en Den Haag i.p.v. 's-Gravenhage. Bij twijfel neem je de afgekorte plaatsnaam over.

- Als een geboorteplaats is doorgestreept en vervolgens gewijzigd of verbeterd is, neem dan alleen de gewijzigde, 'nieuwe' geboorteplaats over.

- Nadere geografische aanduidingen (al dan niet in afgekorte vorm) die regelmatig bij een geboorteplaats vermeld staan nemen we letterlijk over. Het betreft vaak een gemeente, provincie (bijv. Gld.), graafschap, land (bijv. D.) of eiland. Graag alle vermeldingen zonder haakjes invoeren (ook als er haakjes in de bron staan).

Dit voer je in als: Vleuten U (de U staat voor Utrecht)

Dit voer je in als: Amsterdam NH

- Als er geen precieze geboorteplaats vermeld is, maar enkel de naam van een land of een eiland, dan voeren we die in (bij wijze van geboorteplaats).

- Wanneer het veld *Geboorteplaats* op de scan helemaal leeg is, voer je een @ in.

- Wanneer iemand op zee werd geboren, is vaak de naam van het schip, de naam van de oceaan of de zee genoemd waar het schip zich destijds bevond. Neem de naam van het schip en / of de naam van de oceaan / zee over. De eventueel vermelde lengte- en breedtegraad ter nadere aanduiding van locatie, voeren we niet in.

Burgerlijke Staat:

- Neem via het **uitklapmenu** de volgende letteraanduidingen over:

O = ongehuwd

H = gehuwd

S = gescheiden

W = weduwe of weduwnaar

- In de oudere bevolkingsregisters vind je een eventuele wijziging uiterst rechts op de scan. Kijk dus per bewoner even of zijn of haar burgerlijke staat in de looptijd van dit register niet is gewijzigd

Beroep:

- Neem het beroep letterlijk over.
- Je hoeft niets in te vullen als het veld leeg is; staat er 'geen' of 'zonder' dan neem je dat letterlijk over.

Tot slot: onderaan het invoerscherm bevinden zich nog enkele functietoetsen:

Taak overslaan

- Mocht je een scan treffen waarvan je totaal geen chocola kunt maken, dan kan het verstandig zijn om te passen en deze functietoets aan te klikken. Hiermee belandt de scan op het bordje van een ander, die er hopelijk wel iets van weet te bakken.

Taak niet mogelijk

- Een bevolkingsregister bevat soms scans die niet ingevoerd hoeven te worden omdat er geen relevante informatie op staat. Dit betreft bijvoorbeeld eigentijdse indexen of een adres zonder bewoners. In zo'n geval geef je aan dat de **taak niet mogelijk** is en wordt de scan zo uit de roulatie gehaald. Deze knop mag je ook gebruiken voor een scan waarop niet alle informatie leesbaar is door een briefje dat tekst afdekt. Je hoeft dan dus niets in te vullen, ook niet de leesbare informatie.

Hieronder een voorbeeld van een eigentijdse index met personen die niet hoeven te worden ingevoerd (ze komen namelijk verderop in het register uitgebreid terug).

N A A M.	V O O R N A M E N.	VERWIJZING NAAR HET REGISTER DER BEVOLKING.			N A A M.
		N°. van het boekdeel.	N°. van het blad.	Volg- nummer.	
Berg van den	Thomas	144	1		Bouman
-	Jacobus	144	3		-
-	Frans	144	4		Nie de
-	Thomas	144	5		Beelt de
-	Mie	144	6		-
-	Birkje	144	7		-
-	Barndina	144	8		-
-	Willemina	144	9		-

Opmerking verzenden

- En dan is er nog de functietoets **opmerking verzenden**. Deze is bedoeld om met ons in contact te komen, bijv. als je iets vreemds bent tegengekomen en ons advies daarover wilt hebben.
- Wij krijgen hiervan melding en reageren op onze werkdagen (alle dagen behalve vrijdag) zo snel mogelijk per mail.

VOORBEELD: INVOEREN VAN EEN PERSOON UIT HET BEVOLKINGSREGISTER

Volgnummer.	Dagteekening en Jaar der Inschrijving.	FAMILIENAAM. (Familiennaam der vrouw.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	M. (mannelijk.) V. (vrouwelijk.)	Berekening van elken per- soon tot het hoofd van het huizegen. (Niet in te vullen voor af- zonderlijk gezins.)	Dagteekening en Jaar der Geboorte.	Geboorteplaats. (Met aangeving der pro- vincie, van het land, van de vriendelagen.)	Burgerlijke staat.		Kerk- genootschap.	Ambt, Hoofdbe- roep of Beroep, waarvoor men het koopst is aangedragen. (Elke soort bepaald aangeven; voor ge- pensioneerden in over- eenstemming met het patent.)
								ge- trouwd, (weduwe, etc.) geboorte van een kind.	Veranderinge en hare Dagteekening. (Elk bepaald op te geven.)		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	1830	Cornelissen	Albertus	M	Hoofd	06-07-1830	Wijk bij Duurstede				arbeider

Volgnummer = 1

Achternaam = Cornelissen

Tussenvoegsel = OVERSLAAN

Voornamen = Albertus

Geslacht = M

Betrekking tot gezinshoofd = Hoofd

Geboortedatum = 06-07-1830

Geboorteplaats= Wijk bij Duurstede

Burgerlijke staat = H

Beroep = arbeider